

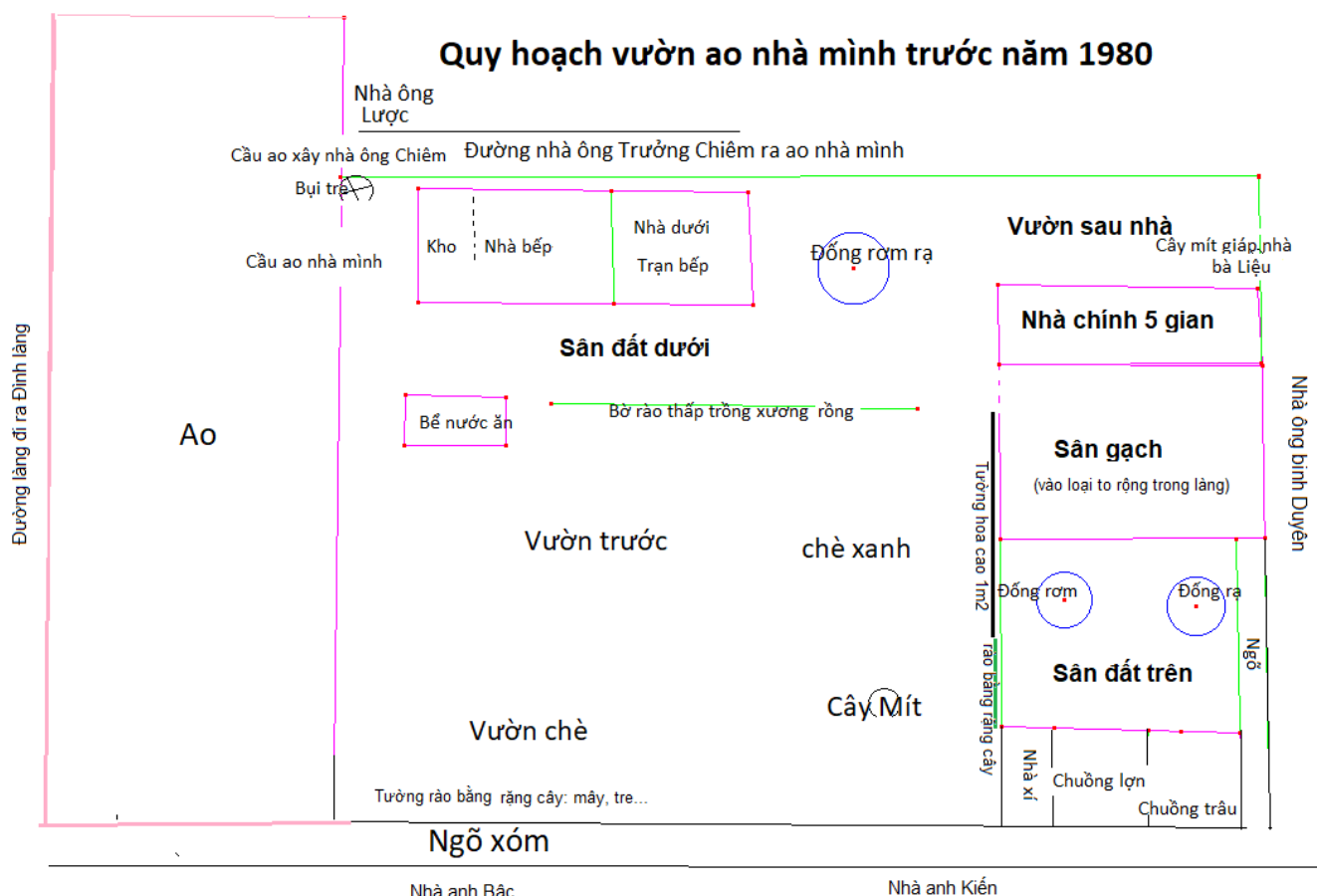
THIẾT KẾ VƯỜN - AO - NHÀ ĐẸP VÀ CHUẨN CỦA BỐ Ở QUÊ THÁI BÌNH

Vào đầu những năm 1950, cuối cuộc kháng chiến chống Pháp, sau một trận "càn" qua làng của lính Pháp, ngôi nhà của ông bà nội làm trước đây bị Tây đốt cháy. Bố mẹ mình tiến hành làm lại nhà.

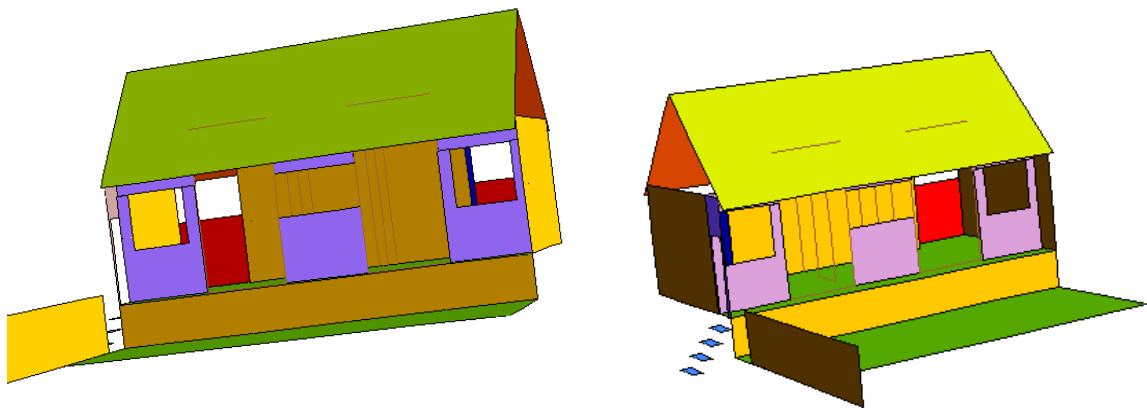
Vấn đề quy hoạch được làm rất hợp lí: 5 gian nhà chính quay về hướng nam trên một cái nền nhà khá cao. Đằng trước *ngôi nhà chính* là sân gạch rộng, trước nữa là cái sân đất còn rộng hơn và xa hẳn ngôi nhà chính là dãy chuồng trâu, chuồng lợn, (chuồng nuôi gà ở phía trên chuồng lợn), nhà gio (tên gọi của nhà vệ sinh, cũng bởi nó luôn được phủ kín tro/gio bếp). Đằng sau *ngôi nhà chính* là cái *vườn sau*, ở đó chỉ trồng chuối tiêu và giáp hàng rào có một cây mít to, múi dài ăn rất ngon.

Toàn bộ khu phụ (gồm nhà dưới, khu bếp nấu) được bố trí trên một nền đất thấp hơn nhiều, nằm giữa ao và nhà chính. Nhà dưới chính là một cái xưởng nhỏ, ở đó đặt một cối xay lúa, chạn bát đũa (lúc đó gọi là cái gạc-măng-giê - garde manger theo tiếng Pháp) và các loại dụng cụ làm nghề nông cùng các loại nồi to nhỏ từ nồi đồng đến nồi đất... Sân nhà dưới đủ rộng để mẹ có thể dần, sàng gạo sau khi xay lúa. Ngoài ra mỗi lần bố mình chuẩn bị nấu rượu, mẹ lại nấu cơm gạo nếp xay (không mang vào cối giã để lớp cám vẫn còn bám xung quanh hạt gạo) và mang cơm gạo xay đó ra rải khắp cái nia cùng trộn với men rượu, phía dưới đã rải sẵn lá nhãn đặt trên sân nhà dưới để chờ lên men.

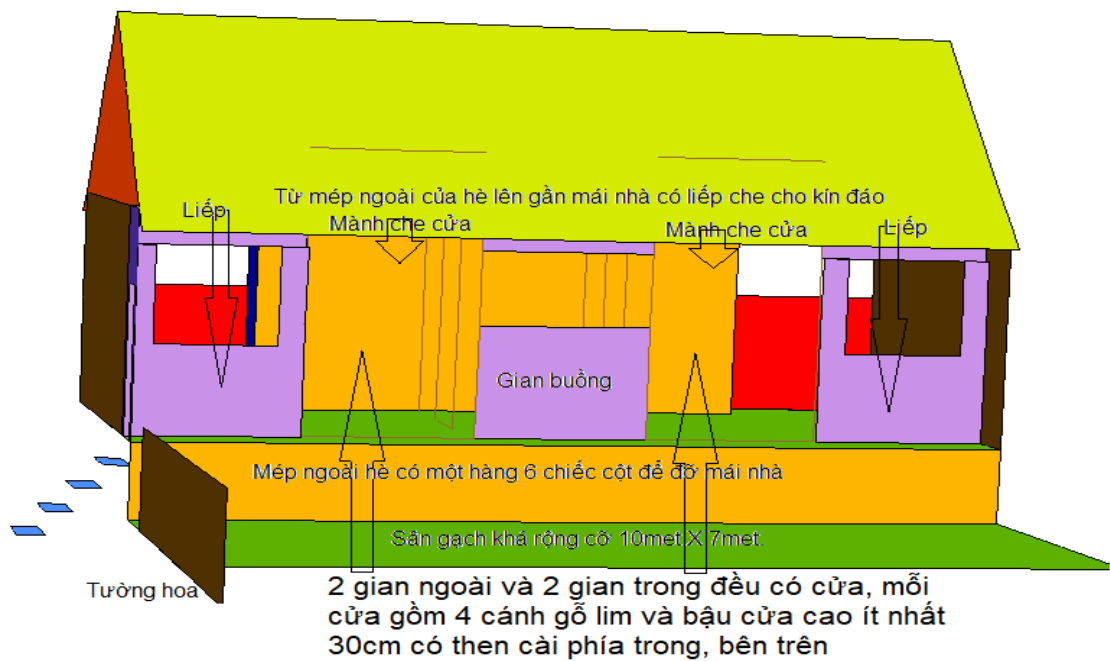
Đây là quy hoạch khu nhà quê ở Thái bình mà bố mẹ làm từ đầu thập niên 50 của thế kỷ trước. Sau này ông nhượng lại một vạt đất cho gia đình chị Lộ (con gái cụ binh Duyên) do anh chị sinh sống trên một mảnh đất chật hẹp, phía Đông nhà mình, tha thiết đề xuất nhiều lần với bố và anh Khánh. Năm 1980 bố mình xây lại nhà cho gọn hơn, sau khi đã cắt bán phần đất phía đông giáp nhà anh chị Lộ, tương ứng với 2 gian nhà của ngôi nhà 5 gian cũ.



Ngôi nhà 5 gian (cùng một ảnh vẽ) dưới các góc nhìn khác nhau. Mình vẽ lại đầu năm 2019, dùng Mathematica và Paint Brush vẽ tạm lại ngôi nhà của ông. Làm thủ công nên cũng mất thời gian một chút. Đã gửi cho anh Khánh và chú Sáu.

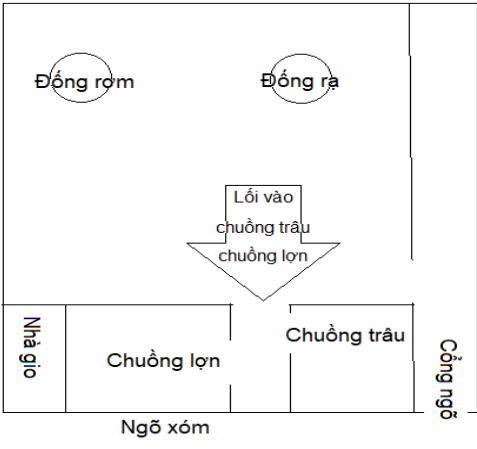


Thuyết minh chi tiết thêm về ngôi nhà chính 5 gian này:

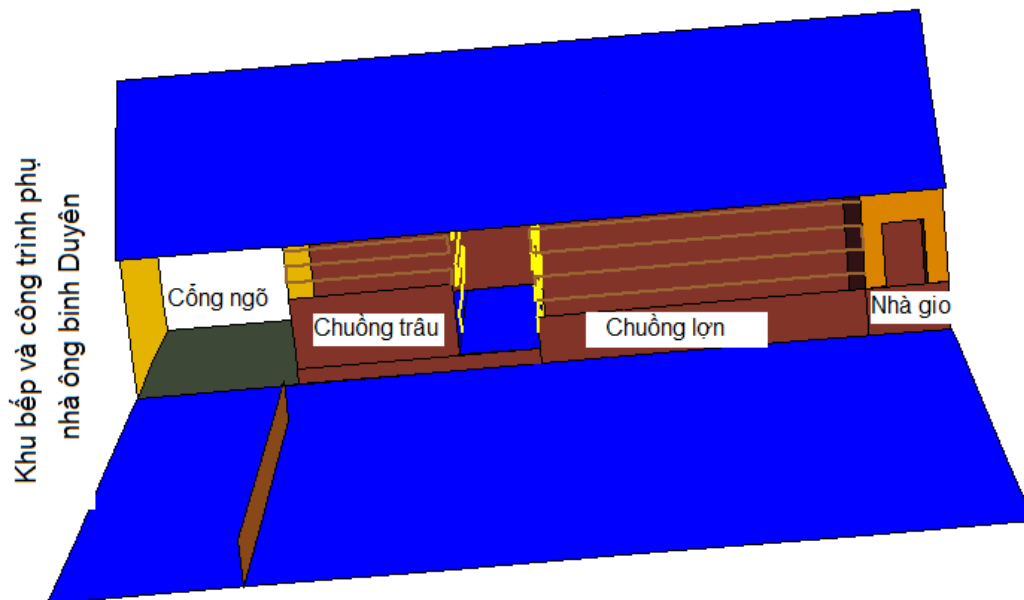


KHU PHỤ VÀ CỔNG NGÕ

Toàn bộ cổng ngõ và các công trình chăn nuôi như chuồng trâu, chuồng lợn, nhà VS (nhà gio) nằm dọc theo ngõ xóm. Các công trình này được lợp mái chung. Cổng ngõ cũng là một gian nhà và cũng được lợp mái. Cổng gồm 2 cánh bằng gỗ mở ra, mở vào như vào một phòng. Nền chuồng lợn bao giờ cũng thấp xuống khoảng nửa mét. Chuồng gà được bố trí phía trên cao của chuồng lợn.



(Ảnh dưới vẽ lại toàn bộ khu phụ nhìn từ nhà chính ra ngoài cổng ngõ).



Hình vẽ trên có bức tường ngăn cách ngõ với sân đất. Đó là vẽ tượng trưng, thực chất là rặng hoa dâm bụt. Mình nhớ rất hay ngắt hoa dâm bụt ở đây để chơi các trò chơi trẻ con: mút nhị hoa, dán cánh hoa lên mặt, lên tay...

KHU NHÀ DƯỚI VÀ BẾP

Khu nhà dưới và bếp được bố trí gần ao.

Từ sân đất dưới có bậc thang xây đi lên hè của nhà chính.

Do nền nhà chính được thiết kế cao nên cầu thang này khoảng 7 bậc.

Sân đất dưới thấp hơn

sân gạch trên nhà khoảng 40cm.

Mình cùng anh Tùng, chú Hoàng mỗi lần khênh chậu cám lợn từ bếp, qua sân đất dưới lên sân gạch chính, ra chuồng lợn phải ì ạch ở điểm này.

